

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 87/22
Luksemburgā, 2022. gada 18. maijā

Spriedums lietā T-577/20
Ryanair/Komisija (Condor – glābšanas atbalsts)

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa apstiprina Vācijas atbalsta *Condor* glābšanai saderību ar Savienības tiesībām

*Tas, ka “Condor” “Thomas Cook” grupas likvidācijas dēļ bija radušās finansiālās grūtības, nebija
šķērslis, lai Komisija apstiprinātu šo atbalstu*

2019. gada 25. septembrī aviosabiedrība *Condor Flugdienst GmbH* (turpmāk tekstā – “*Condor*”), kas sniedz gaisa transporta pakalpojumus no vairākām Vācijas lidostām galvenokārt tūrisma operatoriem, lūdza sākt maksātnespējas procedūru sakarā ar *Thomas Cook Group plc* (turpmāk tekstā – “*Thomas Cook* grupa”), kurai tā pilnībā pieder, likvidāciju.

Tajā pašā dienā Vācijas Federatīvā Republika paziņoja Eiropas Komisijai par sešus mēnešus ilgu glābšanas atbalsta pasākumu *Condor*. Paziņotā pasākuma mērķis bija saglabāt stabilus gaisa pārvadājumus un ierobežot negatīvās sekas *Condor*, tās pasažieriem un personālam, ko izraisījusi tās mātesuzņēmuma likvidācija, ļaujot tai turpināt savu darbību līdz brīdim, kad tā panāk vienošanos ar saviem kreditoriem un – attiecīgā gadījumā – kad tiek veikta tās pārdošana.

Nesākot LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru, Komisija ar 2019. gada 14. oktobra lēmumu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) ¹ atzina paziņoto pasākumu par valsts atbalstu, kas ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu un Pamatnostādņēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ².

Aviosabiedrības *Ryanair DAC* (turpmāk tekstā – “prasītāja”) iesniegto šī lēmuma **atcelšanas prasību** Vispārējās tiesas desmitā palāta paplašinātā sastāvā **noraidīja**. Šajā lietā tiesa it īpaši sniedz precizējumus par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsta saderības ar iekšējo tirgu pārbaudi, ņemot vērā pamatnostādņēs paredzēto noteikumu, saskaņā ar kuru sabiedrība, kas ietilpst grupā, var saņemt šādu atbalstu tikai ar nosacījumu, ka tai ir iekšēja rakstura grūtības, kas neizriet no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem, un ka šīs grūtības ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa.

Vispārējās tiesas vērtējums

Vispārējā tiesa, pirmām kārtām, noraida atcelšanas pamatus, kas balstīti uz to, ka Komisija esot pieļāvusi tiesību kļūdu, nolemjot nesākt oficiālo izmeklēšanas procedūru, neraugoties uz šaubām, kurām tai esot bijis jārodas, veicot paziņotā atbalsta saderības ar iekšējo tirgu iepriekšēju izskatīšanu.

Šajā ziņā prasītāja it īpaši apgalvoja, ka konstatējums par paziņotā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu esot pretrunā pamatnostādņu 22. punktam, 44. punkta b) apakšpunktam un 74. punktam, un tas liecinot par šaubām, kuru dēļ Komisijai būtu bijusi jāsāk formālā izmeklēšanas procedūra.

¹ Komisijas lēmums C(2019) 7429 *final* (2019. gada 14. oktobris) par valsts atbalstu SA.55394 (2019/N) – Vācija – Glābšanas atbalsts *Condor* (OV 2020, C 294, 3. lpp.).

² Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV 2014, C 249, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “pamatnostādnes”).

Apstiprinot, ka Komisijai ir pienākums uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru, ja pastāv šaubas par paziņotā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu, Vispārējā tiesa vispirms noraida iebildumu par Komisijas pieļauto pamatnostādņu 22. punkta pārkāpumu.

Saskaņā ar šo 22. punktu “uzņēmums, kas pieder uzņēmumu grupai [...], parasti nav tiesīgs saņemt atbalstu saskaņā ar [...] pamatnostādņēm, izņemot, ja var pierādīt, ka uzņēmumam ir iekšēja rakstura grūtības, kas neizriet no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem, un grūtības ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa”.

Attiecībā uz teikuma daļu “izņemot, ja var pierādīt, ka uzņēmumam ir iekšēja rakstura grūtības, kas neizriet no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem, un grūtības ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa”, Vispārējā tiesa uzskata, ka no šīs pamatnostādņu 22. punkta teikuma daļas gramatiskas, teleoloģiskas un sistēmiskas interpretācijas izriet, ka tā ietver vienu un to pašu nosacījumu, kas jāinterpretē tādējādi, ka grupā ietilpstoša uzņēmuma grūtības ir jāuzskata par tā iekšējām grūtībām, ja tās neizriet no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda, ka pamatnostādņu 22. punkta mērķis ir izvairīties no tā, ka uzņēmumu grupa atbrīvojas no savām izmaksām, parādiem vai pasīviem, tos pārliekot uz kādu grupas uzņēmumu, tādējādi radot tam iespēju saņemt glābšanas atbalstu, kura citādi tam nebūtu. Savukārt šī punkta mērķis nav izslēgt no glābšanas atbalsta piemērošanas jomas grupā ietilpstošu uzņēmumu tikai tādēļ, ka tā grūtību pamatā ir grūtības, ar kurām ir saskārusies pārējā grupa vai cita grupas sabiedrība, ja vien minētās grūtības nav mākslīgi radītas vai patvaļīgi sadalītas minētajā grupā.

Šajā lietā, **tā kā prasītājam nav izdevies atspēkot Komisijas secinājumus, saskaņā ar kuriem Condor grūtības galvenokārt izrietēja no Thomas Cook grupas likvidācijas procesa uzsākšanas, nevis no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem**, tā nav pierādījusi, ka pastāv šaubas par paziņotā atbalsta pasākuma saderību ar pamatnostādņu 22. punktā paredzēto nosacījumu.

Šo secinājumu neatspēko konstatējums, ka *Condor* grūtības šai ziņā bija saistītas ar to, ka tai nācās norakstīt prasījumus par lielām summām pret *Thomas Cook* grupu naudas līdzekļu kopīgošanas sistēmas ietvaros. Proti, naudas līdzekļu kopīgošana grupas ietvaros ir ierasta prakse, kas izplatīta sabiedrību grupās, un tās mērķis ir atvieglot grupas finansēšanu, ļaujot grupas sabiedrībām ietaupīt finansēšanas izmaksas. Turklāt šajā lietā *Thomas Cook* grupa šo naudas līdzekļu kopīgošanas sistēmu bija ieviesusi jau pirms vairākiem gadiem, un tā nebija šīs pēdējās grūtību pamatā.

Tā kā nebija nekādu konkrētu norāžu, kas ļautu konstatēt *Thomas Cook* grupas līdzekļu kopīgošanas sistēmas patvaļīgo raksturu, Komisijai nebija pienākuma pēc savas iniciatīvas izmeklēt minētās sistēmas taisnīgumu.

Turklāt prasītājam arī neizdevās pierādīt, ka pastāv šaubas, pārbaudot pamatnostādņu 22. punktā paredzēto nosacījumu, ka tāda grupā ietilpstoša uzņēmuma kā Condor grūtībām ir jābūt pārāk nopietnām, lai tās varētu novērst pati grupa. Šajā ziņā Vispārējā tiesa atgādina, pirmkārt, ka **Thomas Cook grupa pati bija likvidācijas procesā un savu darbību bija pārtraukusi**. Otrkārt, tā precizē, ka Komisijai nebija pienākuma sagaidīt sarunu iznākumu par iespējamo *Condor* pārdošanu, lai atrisinātu finansiālās grūtības, ņemot vērā steidzamību, kas piemīt jebkuram glābšanas atbalstam, un nenoteiktību, kas raksturīga jebkurām procesā esošām tirdzniecības sarunām.

Turpinājumā Vispārējā tiesa noraida iebildumu par to, ka Komisijai būtu vajadzējis šaubīties par to, vai paziņotais atbalsts atbilst pamatnostādņu 44. punkta b) apakšpunktā izklāstītajām prasībām, kurā ir precizēta kārtība, kādā dalībvalstis var pierādīt, ka atbalsta saņēmēja iziešana no tirgus varētu radīt nopietnas sociālas grūtības vai būtiskas tirgus nepilnības.

Atbilstoši pamatnostādņu 44. punkta b) apakšpunktam dalībvalstis to var pamatot, pierādot, ka “pastāv risks pārtraukt tāda būtiska pakalpojuma sniegšanu, ko ir grūti dublēt, un jebkuram

konkurentam (piemēram, valsts infrastruktūras pakalpojumu sniedzējam) būtu grūti pārņemt tā sniegšanu”.

Lai pakalpojums tiktu uzskatīts par “būtisku”, Vispārējās tiesas ieskatā, netiek prasīts, lai uzņēmumam, kurš sniedz šo pakalpojumu, būtu būtiska sistēmiska nozīme attiecīgās dalībvalsts reģiona tautsaimniecībā, nedz arī lai tam būtu uzticēts pakalpojums ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi vai pakalpojums, kam ir nozīme valsts līmenī. Tādējādi, **ņemot vērā faktu, ka 200 000 līdz 300 000 Condor pasažieru tūlītēju repatriāciju no 50 līdz 150 dažādām vietām īsā laikā nebūtu varējušas nodrošināt citas konkurējošās aviosabiedrības, Komisija pamatoti secināja, ka pastāv būtiska pakalpojuma, kuru ir grūti dublēt, pārtraukšanas risks, kā rezultātā Condor iziešana no tirgus varēja izraisīt būtisku šī tirgus nepilnību.**

Visbeidzot, Vispārējā tiesa kā nepamatotu noraida arī prasītājas iebildumu, ka Komisija pamatnostādņu 74. punktā paredzētā nosacījuma par glābšanas atbalsta neatkārtošānu esot pārbaudījusi nepilnīgi un nepietiekami.

Otrām kārtām, Vispārējā tiesa noraida pamatu par Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un līdz ar to – prasību kopumā.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Atcelšanas prasības ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt atcelšanas prasību Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005